

AF GYNÆKOLOG
CHRISTINE FELDING

Heldigvis sker der lidt omsider. Et nyt P-plaster er på vej, ligesom en ny hormonspiral og endelig en 3-måneders p-pille. Og så er den 9-valente HPV-vaccine på trapperne. Og der er nye anbefalinger vedr. P-pille- og hormonbehandling

Ny medicin

Lisvy® fra firmaet Gedeon-Richter

Lisvy® er et nyt 3. generations P-plaster, som dagligt afgiver 60 µg Gestoden og 13 µg Ethinylestradiol (svarende til 20 µg peroral EE). Plastret skiftes en gang om ugen. Selv om det er et tredje generations præparat, har plastret stor succes i bl.a. Finland

Nye regler for ægdonation

Indtil for nylig, har kun kvinder der selv har været i fertilitetsbehandling, kunnet donere æg til deres medsøstre og betalinger har været yderst sparsom.

Til efteråret kommer der nye regler:

1. Kvinder, der donerer æg vil modtage en kompensation på 7.000 kr
2. Kvinden skal ikke selv være i fertilitetsbehandling
3. Kvinder må også donere æg til mere end én klinik – dette betyder at et par som har fået et barn ved ægdonation i det offentlige og som dermed ikke er berettiget til mere hjælp fra det offentlige, kan få et donoræg fra samme kvinde på en privatklinik.

Nye hjælpemidler

OrganiCup fra firmaet af samme navn.

OrganiCup er det sundere, nemmere og grønnere alternativ:

Sundere

OrganiCup er lavet i 100% medicinsk silikone, et naturligt materiale uden kemikalier og tilsætningsstoffer. Den er anti-bakteriel og ultra-hygjensk. Mens bind og tamponer udover menstruationsblod også absorberer naturlige og nødvendige sekreter, så opsamler OrganiCup kun menstruationsblodet. Det eliminerer irritation og tørhed, imens kroppens naturlige pH-balance ikke påvirkes.

Nemmere

OrganiCup kan bruges i op til 12 timer ad gangen – også om natten. OrganiCup skal typisk kun tømmes to gange om dagen, da den kan indeholde 3 gange så meget som en stor tampon. Den er perfekt til sport og en aktiv livsstil, og du kan svømme og bade med den i uden problemer.

Grønnere

OrganiCup er genanvendelig og sparer dermed miljøet for en masse affald. Læs mere på www.organicup.eu

Ny hjemmeside vedrørende underlivssmerter: "When love hurts" udarbejdet af Rosemarie Wedell-Wedellsborg fra "Props and Pearls" Sitet omhandler alle årsager til underlivssmerter og indeholder også et udførligt spørgeskema, kvinden kan udfylde og medbringe til sin praktiserende læge.

Siden er yderst gennemarbejdet og informativ og er skrevet på såvel dansk, som engelsk.

Læs mere på www.w-l-h.com samt på www.propsandpearls.com

Nyt fra IRF

I det næstnyeste nummer af Rationel Farmakoterapi er der 2 interessante artikler: "Smertestillende medicin til gravide" skrevet af Maija Bruun Haastrup. Hun konkluderer at behandlingsmulighederne til gravide stort set begrænser sig til paracetamol og morfin (dog ikke de sidste par uger af graviditeten).

"Antipsykotika og graviditet – hvilke præparater kan anvendes?" skrevet af Jette Østergaard Rathe, Signe Albertsen, Poul Videbech og Per Damkier.

Konklusionen er at olanzapin og quetiapin bør betragtes som førstevalg. Behandling med depotpræparater bør undgås.

Læs mere på www.irf.dk

I det nyeste nummer er der anbefalinger vedrørende hormonbehandling omkring menopausen samt P-piller skrevet af Ellen Løkkegaard og Jimmi Elers.

Ca. 25% af danske kvinder anvender hormoner i forbindelse med overgangsalderen. Forfatterne gennemgår NICE-rapporten (National Institute for Health and Care Excellence) fra efteråret 2015, som giver følgende anbefalinger:

Vejledning i valg af hormonpræparat og dosis afhænger af gener. Se tabel 1.

Behandling af hede/svedeture, psykologiske symptomer, seksualfunktion, tørre slimhinder m.v. gennemgås. Risiko for cancer og blodpropper diskuteres, f.eks. er risikoen for venøse blodpropper lavere ved transdermal behandling.

Vedrørende P-pillebehandling kan denne sammenfattes som følger:

Begge artikler kan læses i sin helhed på www.irf.dk

Advarsel

Implanon® NXT fra firmaet MSD. Der har i sjældne tilfælde været indberetninger om, at P-staven er fundet i blodkar (inklusive lungearterien) og thoraxvæggen, hvilket formentlig er relateret til dyb eller intravaskulær indsættelse.

Staven er nu røntgenfast og man kan derfor anvende billeddiagnostiske procedurer for at lokalisere en stav, som ikke kan palperes i armen.

TIPS

Som tidligere nævnt, er den 9-valente HPV-vaccine (Gardasil® 9) snart på vej.

Hvis man ikke vil vente, kan man købe den i Tyskland på en almindelig recept. Apotekerne kan desværre ikke sende vaccinen, da det er en kølevare, så hvis man vil købe større portioner, må man selv køre over grænsen med

Tabel 1. Forslag til hormonbehandling ved klimakterielle og menopausale gener.

Lægemiddel	Lægemiddelform	Dosis*
<i>Klimakterielle blødningsforstyrrelser</i>		
Dienogest	tablet	2 mg dagligt i 10 dage
Medroxyprogesteronacetat	tablet	10 mg dagligt i 10 dage
Levonorgestrel	intrauterint indlæg	20 mikrogram/24 timer
<i>Vasomotoriske og andre klimakterielle og menopausale gener hos kvinder med livmoder</i>		
Estradiol, norethisteronacetat	depotplaster	50+170 mikrogram/24 timer
Estradiol, norethisteronacetat	tablet	1+0,5 mg
Estradiol, drospirenon	tablet	1+2 mg
Estradiolvalerat, medroxyprogesteronacetat	tablet	1+2,5 mg
<i>Vasomotoriske og andre klimakterielle og menopausale gener hos kvinder uden livmoder</i>		
Estradiol	depotplaster	25 mikrogram/24 timer
Estradiol	gel	0,5 mg/dosis sv.t. 0,6 mg/g
Estradiol	tablet	1 mg
<i>Urogenitale gener</i>		
Estradiol	vaginaltablet	10 mikrogram 2×ugentlig
Estradiol	vaginalindlæg	7,5 mikrogram/24 timer
Estriol	vagitorie/vaginalcreme	0,5 mg 2×ugentlig

* Dosis kan titreres efter effekt og bivirkning iht. produktresumé

Boks 1. Valg af p-pille.

- 2. generations-p-piller er førstevalg
- Risiko for VTE er mest afhængig af gestagentyper
- Risiko for ATE (AMI og apopleksi) er mest afhængig af østrogendosis
- Risiko for VTE er størst, når p-pillebehandling startes, men forbliver vedvarende højere end ved ikke brug af p-piller
- Skift mellem p-pille-generationer eller mellem præparater inden for den samme generation uden pause synes ikke at øge kvindens risiko for VTE

sin køletaske og hente vaccinen. Der er mængderabat ved køb af 10 stk.

Nyt site til patienter, som er plaget af fibromer. www.fibromguiden.dk Her kan patienten læse om symptomer, få gode råd, finde patienthistorier og hvilke behandlingsmuligheder der findes.

Kræftens Bekæmpelse har lanceret en ny **HPV-linje**. Man kan ringe på tlf: 8040 1000 og få svar på spørgsmål om HPV-vaccinen.

